

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTA DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

● AGRORŪPNIECISKAIS KOMPLEKSS: PIEREDZE

Kā strādā Valmieras rajonā

15. jūlijā Valmieras rajona kolhozā «Nauksēni» Valsts agrorūpniecības komiteja organizēja ikgadējo tradicionālo republikānisko sanāksmi, uz kuru tika aicināti par pirmrindas pieredzi atbildīgi rajonu agrorūpniecības apvienību darbinieki, bāzes saimniecību vadītāji un pirmrindas pieredzes speciālisti.

Sanāksmi atklāja un vadīja Valsts agrorūpniecības komitejas priekšsēdētājs V. BREŠIS. Ievadvārdus par Valmieras rajonu teica partijas Valmieras rajona komitejas pirmā sekretāre R. MATISA. Bāzes saimniecību lomu atbilstoši partijai XIX Vissavienības konferences uzdevumiem referātā atspoguļoja Latvijas KP CK otrais sekretārs V. SOBOLEVS.

VALMIERAS RAJONS atrodas vienā no visskaistākajiem un interesantākajiem republikas novadiem — Ziemeļvidzemē.

Laukos dzīvo aptuveni 42 procenti rajona iedzīvotāju. Lauku iedzīvotāju skaits ar katru gadu pieaug, jo tiek būvēti labiekārtoti ciemati, katrā saimniecībā ir veikals, bērnu dārzs, skola, kultūras nams, sadzīves pakalpojumu uzņēmumi.

Ceļ Valmieras L. Paegles drāmas teātri un vidusskolu. Lielu uzmanību velta mazpilsētām — Rūjienai, Mazsalacai.

Pašlaik laukos palielinājusies dzīvojamu māju un sadzīves objektu celtniecība. Darbu uzsāks viendzīvokļa saliekamo māju būvniecības uzņēmums «Vidze».

Valmieras rajons ietilpst visaukstākajā un mitrākajā republikas zonā ar vidēji un vāji podzolētajām velēnu augsnēm.

Lauksaimniecībā izmantojamā zeme aizņem 44,3 procentus mežā — 37,1 procentu un purvī — 9,4 procentus platības. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes vidējais novērtējums ir 41,0, tūrumu — 42,8 balles.

Galvenā lauksaimniecības nozare ir lopkopība. Tā dod vai-

rāk nekā trīs ceturtdaļas no visiem ienākumiem.

Rajonā izveidots starpsaimniecību uzņēmums «Rūjiena», kurā ietilpst lopbarības (zāles miltu) ražošanas cehs «Silzemnieki», kūdras melases ražošanas cehs «Zilaiskalns», līnu pārstrādes cehs kolhozā «Cīņa», augļu un dārzeņu cehs Leņina kolhozā.

Agrorūpniecības apvienības un saimniecību speciālisti gādā par zinātnes atziņu un pirmrindas pieredzes ieviešanu ražošanā. Visās rajona saimniecībās augkopībā ieviesta zinātnieku izstrādātā un ieteiktā sistēma «Augsne — raža».

Pēdējos gados par Vissavienības un republikas lauksaimnieku sociālistiskās sacensības uzvarētājiem kļuvuši kolhozi «Kop-solis», «Vaidava», «Mazsalaca» u. c., kā arī viss Valmieras rajons.

KOLHOZS «NAUKSENI» ir pati lielākā saimniecība rajonā ar kopējo zemes platību — 11 626 hektāri. No lauksaimniecībā izmantojamās zemes (6440 hektāri) 4 423 hektāri ir aramzeme ar vērtību 41,4 balles.

Kolhozs specializējas piena un gaļas ražošanā. Augkopībā pēdējos gados par specializācijas nozarēm kļuvusi ķimeņu un zāles sēkļu ieguve.

Ar ķimēnēm saimniecībā iesāka nodarboties tāpēc, ka vada-dzēja naudu. Taču tas nav viegls darbs. Ļoti stingri jāievēro iesēšanas un novākšanas režīms. Katra nokavēta diena dod lielus zaudējumus. Ķimenes audzē 650 hektāru platībā. Gadā tas dod vairāk par pusmiljonu rubļu peļņas. Taču no šīs kultūras var iegūt vēl vairāk. Speciālisti atzīst, ka vēl pa istam neprotam «ķimeņu grāmatā lasīt».

Kolhozā «Nauksēni» ļoti daudz domā par celtniecību un veco celtnu restaurāciju un pārbūvi. Nenojauc nevienu pamatu, bet pie katra piestrādā, ar lielu izdomu izveidojot kaut ko vienreizēju, gaumīgu un praktiski noderīgu.

Visas ģimenes nodrošinātas ar labi iekārtotiem dzīvokļiem un

ģimenes mājām. Personīgās mājas «Nauksēnos» nebūvē. Tās visas ir saimniecības īpašums. Domājot par cilvēku dzīves apstākļiem, nepastāv promiešanas jautājums. Arī iebraukšana no ciurienes ir minimāla. Kolhoza priekšsēdētājs V. Skujiņš uzskata: «Tāds gads, kad saimniecībā neko neuzceļ, jāizsvītro no at-tīstības vēstures».

Uzceltas un nodotas modernas mehāniskās darbnīcas. Pie ražošanas kompleksa «Kraujas» darbojas moderns lopbarības cehs, kur gatavo bagātīnātu lopbarību visas saimniecības liellopu fermu vajadzībām. Atzinību pelna jaunlopu komplekss Ķirē, kur izvietotas visas kolhoza audzējamās telītes. Seit arī uzbūvēts plašs, moderns siena šķūnis.

Starpsaimniecību bišu drāvā ir vairāk par 1 500 saimēm. Tā ir apmēram puse no Valmieras rajona saimniecību bišu saimēm. «Nauksēnu» biškopji iegūst medu, propolisu, bišu māšu pienīgu, bites apputeksnē ābolīna laukus.

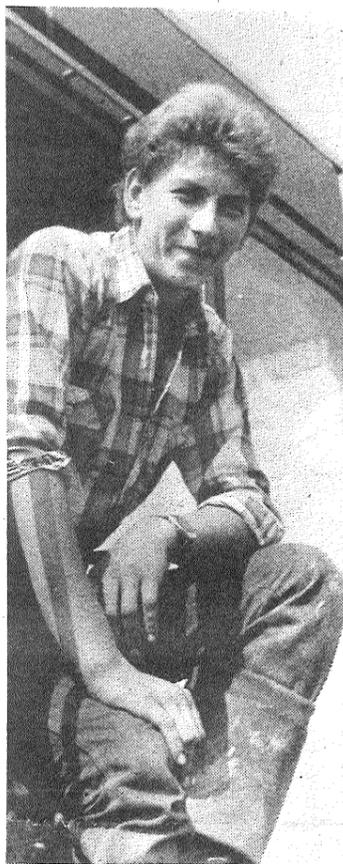
Jaunas palīgozāres «Nauksēnos» ir kokmateriālu pirmāstrāde un nūtriju audzēšana. Ar pilnu jaudu «Valmieras minerālūdens» uzpildīšanai izmanto bijušo jēlspirta rūpnīcu. Tiek risināts jautājums par bijušās alus darītavas izmantošanu.

Ļoti patīkamu iespaidu rada oats ciemats ar savu sakoptību, kultūru, izdomu. Ļoti daudz ziedu un košumkrūmu. Neviena aizauguša grāvja. Ipatnējā, savdabīgā stilā uzcelts un iekārtots kantoris un kultūras nams (ar telpām visiem nepieciešamajiem pasākumiem).

Aprakstu par kolhozu «Nauksēni» varētu vēl turpināt, jo šajā saimniecībā katras nozares speciālists var daudz ko mācīties. Tā ir ista Valmieras rajona bāzes saimniecība — pirmrindas pieredzes skola. Ļoti žēl, ka no Preiļu rajona es biju vienīgā, kas piedalījās šīnā sanāksmē.

V. RUTKOVSKA,
kolhozagrofīrmas «Krasnij Oktjabrj» pirmrindas pieredzes vadošā speciāliste

Attaisno uzticību

K. Marksa kolhoza vadība uzskata, ka saimniecības jauniešiem mehanizatoriem droši var uzticēt sarežģītu tehniku. Piemēram, komjaunietis Aivars Soldris (augšējā attēlā) jau otro gadu ražīgi strādā ar agregātu E-301. Pūsis sarūpē plāvumu, kura pietiek, lai ritmiski varētu strādāt viens lopbarības sagatavošanas posms.

Par komjaunieti Andri Laksu (apakšējā attēlā) pieredzējuši mehanizatori nosauca īsi: «Viņam ir ķēriens uz tehniku». Pūsis ikdienā strādā par šoferi, bet, kad pilnā sparā rit kārtējo lauku darbu kampaņa, Andris spēj izpildīt jebkuru uzdevumu. Šovasar viņš, stūrēdams agregātu E-281, prata kļūt par vienu no labākajiem lopbarības sagatavotājiem.

J. SILICKA teksts un foto

Pārskats

par lauku darbu gaitu rajona saimniecībās līdz 25. jūlijam (pēc rajona agrorūpniecības apvienības dispečerdieneņa ziņām)

Saimniecība	Novākts graudaugu (procentos)	Raža (centneros no hektāra)	Pārdois siens valstij (procentos)
«Kr. Oktjabrj» 22	33,1	—	—
«Sark. ausma» 17	31,5	—	—
«Rīts» 17	26,4	100	—
«Nākotne» 17	20,0	41	—
M. Gorkija 13	25,5	17	—
Raiņa 13	17,1	58	—
Oškalna 12	23,1	100	—
Kirova 11	23,9	—	—
«Zelta vārpa» 10	30,9	100	—
K. Marksa 10	13,9	—	—
Leņina 8	27,2	46	—
«Dzintars» 7	20,3	15	—
«Vārkava» 6	20,5	11	—
Dzeržinska 4	15,0	—	—
Rudzātu p. s. 3	21,1	x	—
«Silukalns» 3	13,8	—	—
Rušonas p. s. 2	19,3	x	—
Aglonas p. s. 1	16,0	x	—
«Dubna» —	—	43	—
Suvorova —	—	—	—
RAJONĀ 9	24,5	32	—

x) — nav plāna

Maizes ceļa sākumā

Oškalna kolhozā tā ir tradīcija — pirmā vāla dienu atzīmēt svinīgi, ar labiem vēlējumiem visiem tiem cilvēkiem, no kuru darba atkarīgs jaunās ražas liktenis. Arī šogad, 21. jūlijā, saimniecības kantorī sanāca kombainieri, šoferi — graudu vedēji, labības noliktavu pārziņi, kalšu meistari. Klāt bija kolhoza vadītāji, sabiedrisko organizāciju pārstāvji, visi galvenie speciālisti.

Ražas novācējus uzrunāja kolhoza valdes priekšsēdētājs Jāzeps Brakovskis. Spēlēja lauku kapela, dziedāja etnogrāfiskais ansambļis. Ražas novācēju rokās gūla krāšņi ziedi, smaržīgi pasceptas maizes klaipi. Galvenie speciālisti viņus iepazīstināja ar šīsvasaras īpatnībām, ar darba samaksu, paveiktā vērtēšanas kritērijiem un citiem jautājumiem, kurus turpmāk nāksies risināt diendienā.

Kombainieri par savu darbu saņems vērtējumu: labs, apmierinošs, neapmierinošs. Pēc kādiem kritērijiem tos notelks?

Tādi būs pieci — vērtēs, vai salmos un pelavās nav graudu un vārpu; vai uz lauka nav atstātas vārpas (graudi) un cik rūpīgi nopļauti tīrumu stūri un citi nogabali; kāda ir salmu sakraušanas kvalitāte, strādājot ar gubotāju; vai ievērots pareizais pļaušanas augstums un pacelta veldrē sakritusi labība; vai bijis izraudzīts pareizais braukšanas ātrums. Citiem vārdiem, kolhozā šogad galveno uzmanību nolemts pievērst kvalitātei. Lai nekās no druvās izaudzētā neaizietu postā.

Izveidoti kombainieru posmi. Pirmajā iecirknī strādās divi, otrajā — viens, trešajā iecirknī — divi posmi. Par to vadītājiem kombainieri lēma paši, tā teikti, demokrātiskā ceļā. Un izraudzīja pieredzējušus, autoritatīvus cilvēkus.

Saimniecībā ir pulka istu zemkopju un godavīru, kuri druvās atzīdījuši, ne vienu vien vasaru. Viņu vidū — Savelijs Gavrilovs, Vladimirs Spiridonovs, Nikodems Brūveris, Kup-

rijans Detkovs, Vitālijs Kuku-siliņš, Dominteks Vilcāns, pagājušā gada sociālistiskās sacensības uzvarētājs Pēteris Bivšaks. Un līdzās — Juris Pastars, Artūrs Pastars, Jānis Pundurs (kolhoza stipendiāti, nupat beiguši Saukas arodskolu), Jānis Kursītis un Valdis Vilcāns (abi ar saimniecības stipendijām vēl mācās — pirmais Priekuļos, otrs — Saukā). Stēm pušiem viss vēl priekšā — šī viņiem būs pirmā vasara pie kombainu stūrēm.

Lai uz vāla nebūtu aizķeršanās — tas atkarīgs arī no tā, kā darbosies kaltes. Un arī te līdzās pieredzējušiem vīriem būs redzamas jaunas sejas. Aldis Ancāns nesen atgriezies no dienes-ta armijā, viņš veiks kaltes strādnieka pienākumus. Kaltēs rosīsies arī pieci skolnieki: brāļi Uldis un Valdis Cerpakovski, Ilmārs Vjaksē, Edgars Brakovskis un Lauris Gāga. Saimniecībā cer, ka vēlāk viņi ar kolhoza stipendijām dosies mācīties uz arodskolām. Lai pēc tam, protams, atgrieztos dzimtajā pu-

sē. Jo zemnieka tīkums šodien nedrīkst zust.

...Kad svinīgās runas un vēlējumi bija galā, kombainieri devās dzīt pirmos vālus saules un vēja nobriedinātās druvās. Un pirmais pārsteigums dienas beigās — Valdis Vilcāns, izrādījās, iekūlis vairāk graudu nekā tēvs. Te nu bija — arodskolnieks! Bet kvalitātes ziņā visaugstāko vērtējumu guva trešā iecirkņa otrā posma vīri: Oskars Staris, Pēteris Stikāns un Konstantīns Lojāns. Kvalitatīvi strādāja arī Savelija Gavrilova posms otrajā iecirknī.

Galvenais — paņemt visu, ko mūsu zemīte izauklējusi. Lai ne vārpa neietu zudumā, lai viss, kas ir tīrumā, nonāktu klētīs, — apmēram tā kombainieru noskaņojumu uz darbu izteica posma vadītājs.

Šīsvasaras maizes ceļš sācies. Vēl būs ne mazums smagu dienu. Bet tāda nu ir zemkopja būtība — ne par grūtībām sūroties, bet gan darbu darīt.

A. DZELME

Ekonomiskās un sociālās attīstības valsts plāna izpildes rezultāti Preiļu rajonā 1988. gada I pusgadā

Rūpniecība

Rajona rūpniecībā līgumsaistības 1988. gada I pusgadā izpildītas.

Rūpnieciskās ražošanas pieaugums, salīdzinot ar pagājušā gada attiecīgo periodu, sasniedzis 7,1 %, darba ražīgums pieaudzis par 8,6 %. Pazeminājusies rūpniecības produkcijas pašizmaksā, palielinājusies peļņa.

Līgumsaistību izpildi, ražošanas un darba ražīguma augšanas tempus pa uzņēmumiem raksturo sekojoši dati:

	Līgumsaistību izpildes procenti	1988. g. I pusgads procentos salīdz. ar 1987. g. I pusgadu	
		ražošanas apjoms	darba ražīgums
Kopā rajonā	100	107,1	108,6
tai skaitā:			
Līvānu eksperimentālā bioķīmiskā rūpnīca	100	104,4	107,8
Līvānu kūdras fabrika	100	156,4	166,2
Līvānu stikla fabrika	100	104,6	105,3
Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināts	—	114,2	112,3

Rajona rūpniecības uzņēmumos tautas patēriņa preces 1988. gada I pusgadā saražotas par 7,5 miljoniem rubļu. Tautas patēriņa preču ražošanu pa svarīgākajām grupām raksturo sekojoši dati:

	Ražots 1988. g. I pusgadā (tūkst. rbl.)	Plāna izpildes procenti 1988. g. I pusgadā	1988. g. I pusgads procentos salīdzinājumā ar 1987. g. I pusgadu
Tautas patēriņa preces	7511	104,2	111,2
Nepārtikas preces	6080	104,3	105,5
no tām:			
nepārtikas preces (bez vieglās rūpniecības precēm)	5334	102,5	103,0
tai skaitā			
pārdošanai iedzīvotājiem	3882	101,2	97,4
vieglās rūpniecības preces	746	119,2	126,9
Pārtikas preces	1431	104,1	144,7

Svarīgāko rūpniecības produkcijas veidu ražošanu raksturo šādi dati:

	Ražots 1988. gada I pusgadā	Plāna izpildes procenti 1988. gada I pusgadā	1988. g. I pusgads procentos salīdzinājumā ar 1987. g. I pusgadu
Kļeģeļi, tūkst. gab.	15446	106,9	106,3
Keramzīts, m ³	65448	126,2	184,8
Lopbarības lizīns, tonnās	1747	104,6	105,2
Premiksi, tonnās	3650	101,4	101,8
Pudeles pārtikas produkcijai, milj. gab.	15,6	100,6	197,5
Skirnes trauki (mazumtirdzniecības cenās), tūkst. rbl.	3571	101,4	102,6
Termosi, tūkst. gab.	213,6	100,3	102,0
Mēbeles (mazumtirdzniecības cenās), tūkst. rbl.	169,7	94,3	113,6
Maize un maizes izstrādājumi, tonnās	3397	100,5	116,6

Kaut gan rajonā rūpniecība kopumā sekmīgi izpildīja plānu, Preiļu sadzīves pakalpojumu kombināts nepaveica noteiktos uzdevumus produkcijas izlaidē noteiktajā sortimentā un nesaražoja mēbeles (mazumtirdzniecības cenās) par 10,3 tūkst. rbl.

Agrorūpnieciskais komplekss

Rajona zemkopji organizēti paveica pavasara lauku darbus. Sējas plāns rajonā kopumā izpildīts. To nav izpildījis sovhozs «Rušona».

Sējumu platības 1988. gada ražai visu kategoriju saimniecībās pēc pavasara sējas pabeigšanas sasniedza 72131 hektāru, kas ir par 156 hektāriem jeb par 0,2 % vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Ar graudaugu kultūrām apsēti 32957 hektāri, ar kartupeļiem un dārzeņiem — 3398 hektāri, ar lopbarības kultūrām — 33259 hektāri, tai skaitā ar iepriekšējā gadā sētiem ilggadīgajiem zālājiem — 26755 hektāri. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu palielinājušās lopbarības kultūru sējumu platības.

Tajā pašā laikā samazinājās graudaugu, kartupeļu un dārzeņu sējumu platības.

Rajona saimniecībās turpinās lopbarības sagatavošanu. Kolhozos un sovhozos, rēķinot uz 1 nosacīto liellopu barības vienību, uz 1988. gada 18. jūliju sagatavots 8,1 centners rupjās un sulīgās barības, kas ir par 9,9 % mazāk nekā pagājušā gada attiecīgajā laika posmā.

Lopbarības sagatavošanas darbos atpauzē sovhozs «Rušona», Oškaina kolhozs un kolhozs «Nākotne».

Tiek pabeigta gatavošanās ražas novākšanai. Jūlija sākumā lietošanas kārtībā bija 95 % traktoru, 96 % graudu kombainu, 93 % kartupeļu kombainu un 93 % skābbarības novācamo kombainu.

Suvorova, Kirova, M. Gorkija kolhozos, kolhozos «Nākotne», «Dzintars» tehnikas gatavības līmenis ir zemāks par caurmēra līmeni rajonā.

Līdz 11. jūlijam valstij pārdots 36 tonnas agro dārzeņu, kas ir par 24 % vairāk nekā pagājušā gada attiecīgajā periodā.

Lopkopības produktu ražošanu kolhozos un sovhozos (ieskaitot no iedzīvotājiem pēc līgumiem iepirkto produkciju) raksturo šādi dati:

	I pusgadā	
	1987. g.	1988. g.
Gaļa (dzīvsvārā), tonnās	8892	8315
Piens, tonnās	32991	33769
Olas, tūkstošos	5561	5422

Vidējais piena izslaukums no vienas govys kolhozos un sovhozos 1988. gada I pusgadā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo laika periodu palielinājās par 38 kilogramiem jeb par 2 %.

Diennakts vidējais dzīvsvāra pieaugums nobarošanai paredzētajiem liellopiem samazinājās par 4 % un cūkām — par 7 %.

Produktīvo lopu skaits kolhozos un sovhozos bija šāds:

	(tūkstošos)	
	1987. g. 1. jūlija	1988. g. 1. jūlija
Liellopi	42,6	43,7
tai skaitā govys	14,6	14,6
Cūkas	51,3	50,5
Aitas	1,8	1,4

Liellopu nobeigšanās gadījumu skaits kolhozos un sovhozos samazinājās par 8 %, cūku — palielinājās par 7 % un aitu — samazinājās par 28 %. 1988. gada I pusgadā lielāka liellopu krišana bija kolhozos «Vārkava», «Dubna», «Nākotne», Suvorova kolhozā, cūku — kolhozos «Vārkava», «Dubna», Leņina kolhozā un sovhozā «Rušona», un aitu — M. Gorkija kolhozā.

Galveno lopkopības produktu iepirkums visu kategoriju saimniecībās bija šāds:

	1987. gada I pusgads	1988. gada I pusgads
	Lopi un putni (dzīvsvārā), tonnās	9115
Piens, tonnās	33188	33023
Olas, tūkstošos gabalu	4491	4201

Lopkopības produktu iepirkuma valsts pasūtījums pārsniegts. Lopu un putnu iepirkuma apjoma samazināšanās 1988. gada I pusgadā ielauca 13 saimniecībās, no tām kolhozā «Vārkava» — par 35 %, «Dzintarā» — par 25 % un M. Gorkija kolhozā — par 16 %.

Piena iepirkums samazinājās 11 saimniecībās, no tām Raiņa kolhozā — par 12 %, sovhozā «Rudzāti» — par 7 % un kolhozā «Dzintars» — par 6 %.

Nepietiekami tiek izmantotas personisko palīgsaimniecību iespējas. Ievērojami samazinājies lopu un putnu iepirkums no iedzīvotājiem kolhozā «Vārkava», Suvorova, M. Gorkija un K. Marksa kolhozos. Piena iepirkums — kolhozos «Dzintars», «Vārkava» un sovhozā «Agļona».

Kolhozos un sovhozos turpinās darba organizācijas pilnveidošana uz brigādes darbuzņēmuma un saimnieciskā aprēķina izmantošanas bāzes.

Kapitālā celtniecība

1988. gada I pusgadā notikusi zināma stāvokļa uzlabošanās kapitālajā celtniecībā. Par valsts kapitālieguldījumiem, kooperatīvo uzņēmumu, organizāciju un kolhozu līdzekļiem nodoti ekspluatācijā pamatfondi 7648 tūkstošu rubļu kopvērtībā jeb 114 % no I pusgada plāna. Apgūti kapitālieguldījumi 11218 tūkstošu rubļu apmērā jeb 108 % no atskaites perioda limita.

Plāna pamatrādītāju izpildi un to augšanas tempus kapitālajā celtniecībā par valsts, kooperatīvo uzņēmumu un kolhozu līdzekļiem raksturo sekojoši dati:

	Plāna izpildes (līmeņa izmantošanas) procenti		
	1987. gada I pusgadā	1988. gada I pusgadā	1988. gada I pusgads procentos pret 1987. g. I pusgadu
Pamatfondu nodošana ekspluatācijā	87	114	113
Kapitālieguldījumi	94	108	109
tai skaitā			
celtniecības un montāžas darbi	101,8	96	95

Rekonstrukcijas un ražošanas tehniskajai modernizēšanai novirzītie valsts kapitālieguldījumi sasniedza 2255 tūkstošus rubļu un salīdzinājumā ar 1987. gada I pusgadu pieaugusi 2,2 reizes. To īpatsvars ražošanas nozīmes kapitālieguldījumu apjomā sasniedzis 83,1 % (1987. gada I pusgadā 81,8 %).

Vislielāko atpalcību pamatfondu nodošanas ekspluatācijā plāna izpildē 1988. gada I pusgadā pieļāvuši: Valsts materiāli tehniskās nodrošināšanas komitejas rajona apvienība, kura ekspluatācijā nav nodevusi pamatfondus par 310 tūkst. rubļu, un plānu izpildījusi par 47 %. Jaunaglonas 58. lauku profesionāli tehniskajai vidusskolai paredzēts nodot ekspluatācijā pamatfondus par 289 tūkstošiem rubļu, bet faktiski I pusgadā pamatfondi ekspluatācijā nav nodoti.

Līgumdarbu organizācijas 1988. gada I pusgadā pašu spēkiem veikušas līgumdarbus 17121 tūkst. rubļu kopsummā, kas ir par 10 % vairāk nekā 1987. gada I pusgadā. Noteiktais līgumdarbu apjoms tehnoloģiskajos etapos un darba kompleksos pašu spēkiem izpildīts par 108 %.

Atsevišķu celtniecības organizāciju darbības pamatrādītājus raksturo sekojoši dati:

	1988. g. I pusgads salīdzinājumā ar 1987. gada I pusgadu procentos		
	pašu spēkiem veikto līgumdarbu apjoma izpildes procenti tehnoloģiskajos etapos un darbu kompleksos	pašu spēkiem veikto līgumdarbu kopapjoms	darba ražīgums
Kopā rajonā	108	110	109
tai skaitā:			
21. pārvietojamā mehanizētā kolonna	120	120	130
Preiļu starpkolhozu celtniecības organizācija	119	128	135
Līvānu pārvietojamā mehanizētā kolonna	102,9	111	121
Republikāniskā projektēšanas un mājbuves tresta Līvānu eksperimentālā koksnes konstrukciju rūpnīca	102,0	103,4	88
Preiļu dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienība	103,9	127	138
Preiļu 24. ceļu remonta un būvniecības pārvalde	136	127	130
Specializētā pārvietojamā mehanizētā kolonna	69	72	70

Pavisam rajonā 1988. gada I pusgadā uzceltas dzīvojamās mājas ar 10,4 tūkstošu kvadrātmetru kopējo (lietderīgo) platību, kas ir par 10 % vairāk nekā 1987. gada attiecīgajā laika periodā. Dzīvojamo māju celtniecības plāns par valsts kapitālieguldījumiem un kolhozu līdzekļiem izpildīts par 99,7 %. Ekspluatācijā netika nodota: 5 viendzīvokļa dzīvojamās mājas Jaunaglonas 58. lauku profesionāli tehniskajai vidusskolai (643 m²).

Sociālā attīstība un tautas dzīves līmeņa paaugstināšanās

Kopējais mazumtirdzniecības preču apgrozījums valsts un kooperatīvajā tirdzniecībā 1988. gada I pusgadā sasniedza 29 miljonus 893 tūkstošus rubļu. Mazumtirdzniecības preču apgrozījuma kopapjoms salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu palielinājās faktiskajās cenās par 7,6 %.

Visa mazumtirdzniecības preču apgrozījuma valsts pasūtījuma uzdevums izpildīts par 104,6 %, sabiedriskās ēdināšanas tīkla preču apgrozījuma valsts pasūtījums — par 103,3 %. Galvenā tirdzniecības organizācija — rajona patērētāju biedrība — 1988. gada I pusgadā valsts pasūtījumu izpildījusi par 103,3 %.

1988. gada I pusgadā iedzīvotājiem sniegto maksas pakalpojumu apjoms sasniedza 2,5 miljonus rubļu, tai skaitā sadzīves pakalpojumu apjoms — 1,0 miljonu rubļu.

Valsts pasūtījums maksas pakalpojumiem izpildīts par 105,7 %, bet sadzīves pakalpojumiem — par 110 %.

1988. gada jūnija beigās rajonā darbojās 9 kooperatīvi, kuros strādāja 101 cilvēks.

Sakari

Sakaru mezglis sakaru pamatdarbības ienākumu plānu izpildījis par 113 %. Salīdzinājumā ar 1987. gada I pusgadu ienākumu apjoms palielinājies par 19 %.

Jau informējam, ka Ukrainas PSR Dņepropetrovskas apgabala Verhņedņeprovskas ciema Verhovcevas ciemā top individuālās kotedžas. Pirms dažām dienām redakcija saņēma TASS korespondenta A. Krasnožona foto. Publicējam to.

ATTEĻĀ: Līvānu celtnieku brigāde, kura strādā ukraiņu ciematā. No kreisās: Venjamins Skrūzmanis, Juris Vindelis, Valdis Birzāks, Ivans Kirillovs, Valentīns Ponomarjovs un Vladimirs Isajevs.

TASS fotohronika

Līdz septembrim nav tālu

IESKATS ARODSKOLAS UZŅĒMŠANAS KOMISIJAS DARBĀ

Otrdien, 19. jūlijā, Jaunaglonas 58. profesionāli tehniskajā vidusskolā kūsāja darbs. Ne vēsts no brīvdienu miera. Jaunajam mācību gadam tuvojoties, tik daudz kas uzskopjams un sakārtojams, ka talkot nākas gan skolas darbiniekiem, gan direktoram. Daļa audzēkņu tepat — skolas teritorijā strādā vasaras praksi.

Savs darbs arī uzņemšanas komisijas locekļiem — pasniedzējam D. Jonānem un skolas partijas organizācijas sekretāram V. Osipovam. Nu jau krievu laiku mūsu, kā arī kaimiņu rajonu jaunieši ik dienas ierodas ar mērķi: 1988. — 1989. mācību gadā apgūt šeit kādu no septiņām specialitātēm.

Līdz šim visvairāk pušu izteikusi vēlēšanos kļūt par plaša profila traktoristu mašīnistiem. Trīs zēni nolēmuši kļūt par parīšiem. Tā — šobrīd otra iecienītākā profesija.

Bez īpašām grūtībām parasti tiek nokomplektētas viengadīgās traktoristu mašīnistu, kā arī autoremontātslēdznieku grupas. Todien, piemēram, dokumentus mācībām viengadīgajā grupā iesniedza Preiļu 2. vidusskolas absolvents V. Zaharovs. Pamatotums šādi izvēlēti skaidrs — gads līdz dienestam Padomju

Armijā ir īstais brīdis iegūt atvaidītāja tiesības.

Diemžēl ne tik priecīgs prāts ir, domājot par govju mehanizētās slaukšanas operatoru, lauku celtniecības meistarū, kā arī (šogad pirmo reizi paredzēto) maizes cepēju grupu komplektēšanu.

Todien, 19. jūlijā, mācībām govju mehanizētās slaukšanas operatoru grupā dokumentus iesniedza pirmā (!) meitene no mūsu rajona. Tā bija Silajānu astoņgadīgās skolas absolvente S. Grustova. Viņai — Suvorova kolhoza norikojums un stipendija. Līdzīga situācija arī lauku celtniecības meistarū specialitātē.

Redzot šādu stāvokli, atliek tikai cerēt — kaut vairāk būtu jauniešu ar norikojumiem no konkrētām saimniecībām, ar jau zināmu nākamo darba vietu.

V. Osipovs gan bilst, ka rudenī šīs grupas tomēr uzsāks mācības, jo acīmredzot galvenokārt tās veidos internātskolu audzēkņi.

Soruden pirmo reizi mācības jāuzsāk jaunajā — maizes cepēja, mīklas sagatavotāja, mīklas sadales mašīnu mašīnista specialitātē. Skolā tiek sagādātas jaunas iekārtas, viss, kas nepieciešams šīs profesijas kvalificētai apguvei. Taču, kā šobrīd redzams,

jaunieši vēl nesteidzas pieteikties. Vairāk iecienītākās specialitātes apmēram trešā daļa pieteikušos jauniešu ir no mūsu rajona. Jaunaglonas 58. profesionāli tehnisko vidusskolu šogad izvēlējušies daudzi Jēkabpils, Daugavpils, Krāslavas, Ludzas, Madonas, mazāk — citu rajonu jaunieši.

Tā pamazām krājas anketu, raksturojumu, izglītību un arī darba stāžu apliecināšanu dokumentu kaudzītes. Atkal un atkal viens droši, cits pabailīgi ver durvis ar uzrakstu «Uzņemšanas komisija». Ver ar cerībām un apņemšanos. Tas nozīmē, ka līdz septembrim vairs nav tālu.

Jaunaglonas 58. PTV uzņemšanas komisijas darba gaitā ieskatīlās S. JOKSTE.

LASĪTĀJA TRIBĪNE

Nedienas ar telefona numuru

Manuprāt, telefona abonentu sarakstam jākalpo par rokasgrāmatu, izziņas avotu. Diemžēl Preiļu pilsētas un rajona telefona abonentu saraksts, kas grāmatā izdots 1986. gadā, veic pretējo. Jo daudzi telefonu numuri tajā uzrādīti nepareizi (1978. gadā izdotajā vismaz mans bija uzrādīts pareizi).

Mana telefona numurs bija un ir 22600, bet abonentu grāmatā ierakstīts — 23600. Tas sagādā lielas neērtības un nervozitāti, jo nevar dabūt vajadzīgo savienojumu. Turklāt tādas kļūdas manā skatījumā dezinformē un maldina cilvēkus.

Domāju, ka tāds pirmrindas kolektīvs, kāds ir Preiļu sakaru mežgls, uzskatīs par normāli atzīt un labot savas kļūdas. Un ar laikraksta starpniecību publicēs pareizos telefonu numurus (varētu minēt arī dažus citus kļūdaini uzrādītos numurus, bet tas nav mans pienākums, turklāt sakaru mežgls tos arī zina). Gaidīt līdz jauna abonentu saraksta iznākšanai mūsdienās būtu tā kā par ilgu.

A. POSEIKO
Preiļos

Kāpēc krievu valodā?

Kādu dienu sadomājām ar mazmeitu Kristīni iet pastaigāties. Kāpjām pa trepēm lejup. Pret pirmo stāvu, kur vienmēr karājās iedzīvotāju saraksts latviešu valodā, uzlikts jauns finiera dēlītis ar baltu lapu, uz kuras izlasīju: «Cetvortij podjezd». Uzdevu mazmeitai jautājumu:

— Kur mēs dzīvojam?

Mazmeita paskatījās manī un pēc britiņa noteica: Līvānos.

Līdzko izgājām uz ielas, Kristīnei blakus uzradās draudzene Baiba. Pēc britiņa dzirdu, kā Kristīne Baibai prasa:

— Kur mēs dzīvojam?

— Kā kur? Pie Daugavas, pie Dubnas.

Pie universālveikala Kristīne satika otrklasnieci Ingu. Ingas atbilde bija šāda:

— Tapat Līvānos. Ne jau Maskavā.

Tās ir latviešu bērnu balsis, kuri tepat Līvānos, savā tēvu zemē, jūtas kā īstās mājās. Bet te pēkšņi savā mātes valodā viņiem liegta iespēja izlasīt pat mājas iedzīvotāju sarakstu. Agrāk tāds pat dēlītis ar iedzīvotāju

ju sarakstu (19 gadus) bija latviešu valodā.

Varbūt tāda ir tā pārkārtošanās? Tikai jāpauz: vai tad mūsu republikā latviešu valoda nav nacionālā valoda? Uz kāda pamata drīkst nomainīt uzrakstus latviešu valodā ar uzrakstiem krievu valodā? Un tā tas ir jau visās dzīvokļu daļās mājās. Interesanti zināt, ko par šādu «gājieni» saka Līvānu Izpildkomiteja?

Uzskatu, ka Līvānu mājās iedzīvotāju sarakstiem jābūt latviešu valodā.

L. VIKSNA
Līvānos

NO REDAKCIJAS. Patlaban daudzi saņemjamie starpnieciskajās attiecībās rodas tieši valodu dēļ. Tādēļ piekrītam L. Viksnam, ka nomainīt sarakstu latviešu valodā ar sarakstu krievu valodā — tas nav prāta darbs. Taču mēs nevaram viņam piekrist tajā ziņā, ka iedzīvotāju sarakstiem dzīvokļu saimniecības pārvaldes mājās jābūt tikai latviešu valodā. Ja mēs principiāli iestājamies par divvalodību (patlaban šī sakarība republikā tiek gatavots attiecīgs lēmums) tad sarakstiem, mūsaprāt, jābūt abās — gan latviešu, gan krievu valodās. Tikai tā netiks aizskartas neviena nacionālās jūtas.

Vai nodoklis ieturēts pareizi?

Mans mazdēls māsās Līvānu 1. vidusskolas 10. klasē, ir 17 gadus vecs, dzīvo Rožupē. Griebjām, lai vasaras brīvdienās viņš padzīvo pie mums. Mazdēlam ir traktorista tiesības. Kolhozs piedāvāja darbu. Jūnijā mazdēls sāka strādāt lopbarības sagatavošanā, bet tagad saņēma savu pirmo algu. Izrādījās, ka no algas ieturēts nodoklis — 17 rubļi.

Biju nesaprašānā — vai tad skolniekam jāmaksā nodokli? Griekoz kolhoza grāmatvedībā. Tur man paskaidroja, ka tāds ir likums, jo viņš nav kolhoznieks. Nekādas citas skaidrības nebūtu.

Vai tiešām ir tāds likums? Varbūt tā ir kārtējā birokrātu atrunāšanās: mēs neko vairāk nezīnām un nevaram palīdzēt. Ja tāds likums patiešām ir, tad tur, bez šaubām, neko grozīt nevar.

A. SONDORS
Sīlukalna

NO REDAKCIJAS. Sazinājamies ar rajona izpildkomitejas finanšu nodaļu, jo lasītāja izvirzītais jautājums var interesēt arī citus (saimniecības vasarā taču strādā daudzi skolēni). Mums paskaidroja, ja, tāds likums ir, proti — ienākuma nodoklis tiek ieturēts no katra cilvēka (izņemot kolhozniekus), ja viņš ir vecāks par 16 gadiem un pamatīga pārsniedz 70 rubļus.

Vēstule ar komentāru

Labdien, redakcijai!

Jums raksta Preiļu 1. vidusskolas 2. (6) klašu bērnu sašutisie vecāki. Lieta tāda: mūsu mazos bērnus, kuriem lielākajai daļai vēl tikai astoņi gadi, nākamajai mācību gadā (tad bērni mācīsies 3. klasē) iekārtojuši otrajā maiņā. Tā lēmis skolas direktors J. Eglītis. Kur bērns likt rīta pusē? Vai

viņi paši spēs aiziet uz skolu? Vai nenokavēs? Vai yispār aizies? Parasts, ka, ejot uz darbu, aizvedām bērnus uz skolu.

Kāpēc otrajā maiņā nevar mācīties vecāko klašu skolēni? Ja šo jautājumu nepārskatīs, mēs būsīm splestī žēloties Latvijas PSR Tautas izglītības ministrijai un arī rakstīt «Skolotāju Avīzei».

Ar šo vēstuli devos pie Preiļu 1. vidusskolas direktora J. Eglīša — viņa pirmajā darbdienā... atvaļinājuma laikā.

— Piekrītu, ka būs grūtības gan bērniem, gan viņu vecākiem. Taču cita risinājuma vienkārši nebija.

Tātad: direktoram, kā saka, nebija citas izejas. Kāpēc?

Skolā paredzēts mācīt 520 bērnus. Faktiski te saspiežas 820 audzēkņu. Proti, pārslozde ir gandrīz par 60 procentiem. Nav noslēpums, ka stundas nereti notiek skolas muzejā, sarkanajā stūrītī, lasītavā. Jā, vēl rezervē ir koridori un ēdamzāle.

Gadās, ka zinībās nākas smelties, sēžot uz grīdas. Plekritisiet, ka šāda poza nav pati ērtākā mācību vielas sekmīgai apgušanai.

Vidusskolai nebija viegli nokomplektēt 1. klases no bērniem, kuri sasnieguši septiņu gadu vecumu. Taču grūtības kļuva gandrīz nepārvaramas, kad vajadzēja sākt mācīt sešgadīgos (izpildot republikas Izglītības ministrijas norādījumus). Bija jāizbrīvē telpas: sešgadīgie ne tikai mācās, bet arī atpūšas, rotaļājas.

Kaut mazuļi par grāmatām īpašu interesi neizrāda (viņiem prāts vēl nesas uz smilšu kastēs

pusi, kur var sapņu pilis celt), kaut vairāki vecāki jau atteikušies savus sešgadīgos bērnus sūtīt skolā; kaut skolotājiem kļuvis skaidrs, ka daudziem bērniem agrā skolā iešana lielu labumu nedod (mazuļi ātri nogurst un uz mācību stundas beigām jau nodarbojas ar blakus lietām — kaut ko sūkā, kaut ko lipina), tomēr ir noprotams, ka no ministrijas pavēles pildīšanas nevarēs izvairīties. Un vajadzēs mācības organizēt divās maiņās.

Lemjot, kurām klasēm mācīties otrajā maiņā, galvenokārt tika nemta vērā skolēnu dzīves vieta. Šogad tā sagādājies, ka 3. klases ir vienīgās, kuru audzēkņi dzīvo salīdzinoši tuvu skolai — ne tālāk par trim kilometriem. Varam informēt, ka piemēram, 4. klases skolai tuvu dzīvo 12 bērni, 5. klasēs — 10, 6. klasēs — 12, 7. klasēs — 16 utt. Tātad daudzi skolēni ir sniesti ievērot autobusu kursēšanas grafiku. Un vēl — 3. klases dienā nav vairāk par piecām mācību stundām, bet vecākajās

— vidēji divas stundas vairāk. Tas nozīmē, ka nodarbības beigsies nevis ar pieciem vai sešiem vakarā, bet krievni vēlāk.

Dājējs atrisinājums būtu sporta zāles uzcelšana (kopā ar piebūvēm). Taču celtniecības jaudu nepietiekamības dēļ šis darbs jau vairākus gadus tiek atlikts. Kad šī celtniecība realizēties, tad tagadējo sporta zāli varēs izmantot kā aktu zāli, kurā pēc stundām iespējams organizēt nodarbības gan dramatiskajam kolektīvam, gan daudzajiem deju kolektīviem. Te varētu notikt sanāksmes un citi pasākumi. Jaunajā sporta zālē (tā plānota pietiekami plaša) fizikultūras stundas vienlaicīgi varētu notikt divām trim klasēm. Līdz ar to izbrīvotos tagad aizņemtās telpas (vismaz 2 — 3), un varētu likvidēt otrās mainas problēmu. (Attiecībā uz sešgadīgajiem — noteikti!)

Lai samilzušo problēmu atrisinātu pēc būtības, lai nodrošinātu normālu mācību darbu nākamajos gados, Preiļos jāceļ

jauna skola. Sis apsvērumus sen vairs nav jaunums.

Pasapņosim — vai nebūtu patikami, ja jūsu bērniem nedēļā būtu vairākas papildus stundas, kurās māca zīmēt, gleznot, muzicēt, dejot... Ka visi bērni mācītos Pitagora teorēmu gaišā klasē, sēdot normālos solos (nevis gar sienmaļem uz portfellem un skolas somām satupuši).

Bēdu bēda ir telpu trūkums. Un viens cilvēks te neko nespēj līdzēt. Domāju, ka nevajag, kā saka, visos grēkos vainot tikai skolas direktoru. Esmu pārliecināta, ka jūsu vēstuli Latvijas PSR Tautas izglītības ministrijai vai «Skolotāju Avīzei» parakstīs arī viņš, jūsu kritizētais skolas direktors.

Padomāsim! Jūs mīlat savus bērnus — cik nu kurā ģimenē viņu ir. Bet skolas direktoram, kā saka, dreb sirds par 820 cilvēkbērniem.

I. ALABINA,
P. Stučkaš LVU Filoloģijas fakultātes žurnālistikas specialitātes I kursa studente

Cita risinājuma nav...

Vēsture varēja būt citāda

Revolucionārās pārkaršāšanās laiks prasa bez kavēšanās objektīvi izanalizēt padomju sabiedrības attīstību, sākot ar 1917. gadu, un atjaunot vēsturisko taisnīgumu attiecībā uz visām darbības personām Padomju valsts vēstures arēnā; pirmām kārtām attiecībā uz tiem, kas bija tautas masu priekšgalā Oktobra revolūcijā un jaunās sabiedrības pamatu celšanas laikā. Neapšaubāmi, šī prasība attiecas arī uz J. Staļinu, viņa darbību un atstāto mantojumu. Šai rakstā runa būs par ārkārtīgi smagajiem zaudējumiem, kurus viņš nodarīja komunistiskajai un demokrātiskajai kustībai pusotra gadu desmitos pēc V. I. Lenina nāves.

Kamēr Lenins vēl slimības dēļ nebija atkāpies no visiem saviem darbiem partijā un valstī, Staļins atšķirībā no Trocka un Buharina, Zinovjeva un Radeka īpaši nepūlējās ietekmēt 1919. gadā izveidoto III Komunistisko Internacionāli (Kominterni) vai tās sekcijas.

Staļina uzskatu dogmatisms, sektantiskā attieksme pret pasaules revolucionārās kustības problēmām sāka izpausties jau Lenina dzīves pēdējos mēnešos. Tā, piemēram, partijas CK Plēnumā 1924. gada 15. janvārī Staļins ar viņam raksturīgo lakonismu paziņoja, ka pēdējā laikā notikusi «sīkburžuāzisko sociāldemokrātisko spēku pārbīde uz kontrrevolūcijas pusi, fašisma nometnes publ. Secinājums: nevis koalīcija ar sociāldemokrātiju, bet cīņa uz dzīvību un nāvi ar šo mūsdienu fašizētās varas balstu».

Tajā pašā gadā rakstā «Par starptautisko stāvokli» Staļins deva sektantisku fašisma un sociāldemokrātijas novērtējumu, kas bija tieša novirzīšanās no leninisma: «Fašisms ir buržuāzijas cīņas organizācija, kas izmanto aktīvu sociāldemokrātijas atbalstu. Sociāldemokrācija ir objektīvi mērens fašisma spārns... Šīs organizācijas viena otru nenoliedz, bet papildina. Tie nav antipodi, tie ir dvīņi. Fašisms ir šo abu pamatorganizāciju nenoformētās politiskais bloks, kurš radies imperiālisma pēckara krīzes apstākļos un kura mērķis ir cīņa ar proletārisko revolūciju.»

Līdz pat Kominternes VII kongresam, kas notika 1935. gadā, Staļins nelokāmi aizstāvēja uzskatu, ka fašisms un sociāldemokrācija (to viņš sāka dēvēt par sociālfāšismu) ir līdzvērtīgi. Tādējādi viņš ne tikai nomelnoja sociāldemokrātiju, bet tikpat lielā mērā nomazgāja baltu fašismu. Patiesības labad jāteic, ka sākumā līdzīgas sektantiskas pozīcijas bija ieņēmis arī Kominternes Izpildkomitejas priekšsēdētājs Zinovjevs. Jau pēc Zinovjeva atbrīvošanas no amata Staļins sāka pārmest «labējo novirzienu» tiem padomju un arī

ārvalstu komunistiem, kuri atleicās atzīt par ienaidniekiem kreisos sociāldemokrātus, kas uzskatu ziņā bija komunistiem vistuvāk. (Tepat jāuzsver, ka 20. un 30. gados daudz labējās sociāldemokrātijas līderi ar savu rīcību objektīvi sekmēja demokrātisko spēku šķelšanos.)

Staļins kavēja komunistu un sociāldemokrātu tuvināšanos pat Kominternes VII kongresa priekšvakarā, kad, piemēram, Francijā strādnieku šķiras vienotība jau bija kļuvusi par realitāti.

Jā, tā tas bija: daudzās Eiropas valstīs fašisms auga acīm redzami, bet proletariāta kvartālos, rūpnīcās strādnieki — vienīgais spēks, kas varēja stāties ceļā draudošajām briesmām, — nikni polemizēja: kurš ir galvenais ienaidnieks — «kreisie» sociālfāšisti vai «sarkanās diktatūras» piekritēji komunisti.

Tagad ir skaidrs, ka vēsture būtu bijusi citāda, ja strādnieku šķira, sākot ar 20. gadu vidu, būtu apvienojusies — pirmām kārtām Vācijā — un aizsprostojusi ceļu fašismam.

Jau pēc Hitlera nākšanas pie varas, 1934. gada partijas XVII kongresā Staļins savā referātā uzsvēra, ka Padomju Savienībai neesot svarīgi, kādā formā buržuāzija īstenos savu kundzību vienā vai otrā valstī, arī Vācijā. «Galvenais te nav fašisms,» viņš teica, «kaut vai tāpēc, ka, piemēram, fašisms Itālijā nekavēja PSRS nodibināt ar šo valsti vislabākās attiecības.»

Cik lielu postu pasaules tautām atnesa Staļina pārliecība par to, ka gadījumā, ja sāktos karš, «daudzie PSRS strādnieku šķiras draugi Eiropā un Āzijā» pacenstos dot triecienu saviem apspiedējiem no aizmugures un kristu jebkura valdība, kas būtu uzdrošinājusies sākt karu pret Padomju Savienību.

20. un 30. gadiem raksturīga vienkāršota attieksme pret imperiālisma attīstības problēmām — Staļins tās novērtēja nepareizi, pārspīlēja tendences, kuras ved uz kapitālistiskās iekārtas «izlodzīšanos», pagrimsānu, sabrukumu un bojāeju. Un, no otras puses, pienācīgi nenovērtēja, noliedza faktorus, kuri sekmē kapitālistiskās iekārtas stabilitāti, nostiprināšanos. No tā izriet arī Staļina un viņa vides sektantisms, dogmatisms kapitālistiskās valstu komunistisko partiju stratēģijas un taktikas jautājumos. No tā paša izriet realitātei neatbilstošs revolucionārais optimisms, shematisms attiecībā uz mērķi, galveno ienaidnieku un iespējamām sabiedrotajiem ārpus strādnieku šķiras, tās daļējo prasību ignorēšana, tās vispārdemokrātiskā attīstības procesa un cīņas posmu nepietiekama novērtēšana, revolūcijas perspektīvu pārvērtēšana.

Milzīgu slinkumu pasaules komunistiskajai kustībai nodarīja

Staļina rīcība otrā pasaules kara priekšvakarā. PSRS un hitleriskās Vācijas neuzbrukšanas līguma noslēgšana 1939. gada 23. augustā bija zināma mērā piespiedu pasākums. Taču jāatgādināts, ka tā patvaļas un nelikumības bakhanālija, kas valstī izvērsās no 1936. gada līdz 1939. gadam, atbaidīja no savienības ar komunistiem ietekmīgas liberālās buržuāzijas aprindās Anglijā, Francijā un citās valstīs, liedza tam atbalstīt savu valdību sarunas ar PSRS.

Situācija valstī bija tāda, ka daļa PSRS draugu Rietumos noticeja: vairākums leniniskās partijas un Padomju valsts vadītāju, Sarkanās Armijas komandējošā sastāva ir vācu un japāņu spēki. Šo situāciju, bez šaubām, izmantoja labējie spēki, kas orientēti uz nacistisko Vāciju un skubināja savas valdības noslēgt Minhenes darījumu, bet fašistiskās lielvalstis — uz uzbrukumu Padomju Savienībai.

Pēc tam, kad ar hitlerisko Vāciju bija noslēgts neuzbrukšanas līgums, Staļina dogmatisms izpaudās arī tādējādi, ka no padomju un Kominternes preses pazuda vārds «fašisms», bet par galveno ienaidnieku tika pasludināts angļu un franču imperiālisms.

Nenoliedzama ir Staļina vaina — pēc PSRS un Vācijas līguma noslēgšanas — PSKP apolitikas un Kominternes darbības identificēšanā. Stingrā prasība Rietumu partijām — atteikties no antifašisma — tās diskreditēja potenciālo sabiedroto acīs.

«Tautas ienaidnieku» meklēšana valsts iekšienē 30. gados izvērtās par analogiskām akcijām attiecībā uz Komunistisko partiju — Kominternes sekciju — vadītājiem, pat uz tiem, kuri agrāk bija traģiski gājuši bojā cīņā ar kontrrevolūciju.

Tā, piemēram, Staļins, izmantojot izcilās revolucionāres, dižas marksisma teorētiķes Rozas Luksemburgas šķietami pielatās klūdas mēģināja ar tām aizsegt komunistu patiesās klūmes, kurās bija arī viņa paša vaina. Te atklājas vēl viena no Staļina metodēm — apvainot nosliecē uz trockismu jebkuru viņam nevēlamu komunistu neatkarīgi no tā patiesās nostājas.

Protams, visus šos negatīvos momentus nevar attiecināt tikai uz vienu pašu Staļina darbību. Sava daļa vainas uzliekama arī daudziem citiem Kominternes vadošajiem darbiniekiem, kaut arī kreisās koncepcijas radīja arī objektīvi cēloni. Taču tieši Staļina kulta attīstība, viņa autoritāte ietaupīja citu partiju lietās veicināja demokrātisko principu pārkāpšanu Kominternes darbā.

A. LATISEVS,
vāstures zinātņu kandidāts,
Maskavas augstākās partijas
skolas katedras vadītājs
(APN)

Pēteris DAUGAVIETIS

1988. gada 21. jūlija 89. mūža gadā miris personālais pensionārs, bijušais sarkanais latviešu strēlnieks un Pilsoneņu kara dalībnieks Pēteris Antona d. Daugavietis.

P. Daugavietis dzimis 1900. gadā toreizējā Preiļu pagastā zemnieka ģimenē. Devīnpadsmit gadu vecumā viņš kļuva par Strādnieku un zemnieku Sarkanās Armijas kareivi. P. Daugavieša cīņu ceļā bija Kahovka, Nikolajeva, Hersona, Dņepras foršēšana, smagās kaujas pie Perekopa.

Kopš 1949. gada P. Daugavietis strādāja kolhozā, vairākus gadus vadīja kopsaimniecības revīzijas komisiju, ilgus gadus viņam uzticēja linkopības posma darba organizēšanu.

P. Daugavietis apbalvots ar medaļu «Par drošsirdību» un daudzām jubilejas medaļām.

Pēteris Daugavietis mūžam paliks ciema ļaužu un kolhoznieku gaišā piemiņā.

PREIĻU CIEMA TAUTAS DEPUTATU PADOMES IZPILDKOMITEJA
LENINA KOLHOZA VALDE

Sludinājumi * Līdzjūtības

Preiļu kooperatīvā profesionāli tehniskā vidusskola lūdz piedāvāt gultas vietas audzēkņu (meiteņu) izmitināšanai. Par vienu vietu apmaksā ir 15 rubļi mēnesī. Uzziņas pa tālruni 21764, 21745.

Ārstnieciski diagnostiskais kooperatīvs «VESELIBA» sāk slimnieku pieņemšanu poliklinikā.

Poliklinikas adrese: Rīgā, Katrindambi 10. Iepriekšēja pierakstīšanās pa tālruni 329159.

AGLONAS CIEMA

MIRUSO ATCERES DIENA

7. augustā

Gūtiņu kapos plkst. 10.00, Sgajevsku kapos plkst. 11.00, Aglonas kapos plkst. 12.00, Leitānu kapos plkst. 14.30, Kukaru kapos plkst. 15.00, Starodvorjes kapos plkst. 16.00.

Valaiņu kapos plkst. 16.30, Dzerkaļu kapos plkst. 17.30, Bērzgales kapos plkst. 17.30, Aicinām mirušo piederīgos piedalīties kapu uzkopšanas tatkās šī gada 30. un 31. jūlijā (pulcēšanās plkst. 16.00).

Aglonas ciema izpildkomiteja

PĀRDOD automašīnu «Moskvičs» (M — 2137), 1976. gada ražojums, variants lauku apvidum. Mašīna ir tehniskā kārtībā. Tālrunis 44822, prasīt Ivanu.

MAINA divstābu dzīvokli (ir visas ērtības) pret diviem vienkāstābu dzīvokļiem Preiļos, (Mazākus par 18 m² nepledāvat.) Zvanīt pa tālruni 23385 no plkst. 8.00 līdz 17.00.

Klusa paliek lauku sēta, Nesatikt vairs tevi, māt. (T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību Albertam Gribuškam sakarā ar MĀTES nāvi.

Preiļu patērētāju biedrības administrācija un arodkomiteja

Skumju brīdī esam kopā ar Kudiņu ģimeni, no TĒVA un VECTĒVA uz mūžu atvadoties. Kaimiņi!

Vairs tikšanās gaišuma nebūs, Ir atdots un paņemts viss. (A. Elksne)

Izsakām dziļu līdzjūtību Reģinai Nozdrinai sakarā ar BRĀĻA pāragro nāvi.

Kolhoza «Zelta vārpa» partijas pirmorganizācija

Klusa paliek tēva sēta, Klusa tēva istabiņa, Nav vairs tēva kluso soļu, Nav vairs tēva padomiņa. (T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību Viktoram Zukulim, no TĒVA uz mūžu atvadoties.

Preiļu SCO kokapstrādes ceha galdnieki

Daudz mūža strādāts, ciests, Daudz citu laba ziedots, Pār lieliem tālumiem ceļš vijies, Nu klusa takā solis mieru rod. (A. Balodis)

Skumju brīdī esam kopā ar ilggadīga ārsta STANISLAVA GZIBOVSKA piederīgajiem, pavadot viņu smilšu kalniņā.

Preiļu CRS un poliklinikas medicīnu kolektīvs

Cik grūti šobrīd ticēt, Ka nevarēs vairs rīt Tev labu dienu sacīt Un mājās sagaidīt. (A. Elksne)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību piederīgajiem, ALFONU AUGSPOLI smiltājā izvadot.

Oškalna kolhoza kolektīvs

Klusa, klusa paliek sēta, Klusa lauku istabiņa, Nav vairs mātes mīlo soļu, Viņas gudrā padomiņa... (T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību Olgai Ivanovai sakarā ar MĀTES nāvi.

Preiļu rajona sadzīves pakalpojumu kombināta administrācija, partijas birojs un arodbiedrības komiteja

Lai tēva mila paliek dziļi sirdī Par avotu, kur mūžam spēku smelt.

(Z. Vijupe)

Izsakām līdzjūtību Valentīnai Kudiņai, TĒTI kapu kalniņā izvadot.

Apdrošināšanas inspekcijas kolektīvs

Nolikst klusi sirmā galva, Saules ceļu aiziedama. (T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību Leontīnei Daugavietei sakarā ar tēva PĒTERA DAUGAVIEŠA nāvi.

Lenina kolhoza partijas organizācija

Ir pienācis laiks, Kas sāpināt prot,

Sauc smiltains ceļš — tas jāsaprot. (A. Auziņš)

Izsakām dziļu līdzjūtību Reģinai Nozdrinai sakarā ar BRĀĻA tragisko nāvi.

Kolhoza «Zelta vārpa» speciālisti

Kaut nekad vairs neatnāksi Savā sētā ciemoties, Tiem, kas tevi mīlējuši, Tava gaisma līdzī ies. (Z. Purvs)

Izsakām līdzjūtību Teklai Ziharei, no TĒVA uz mūžu atvadoties.

Sovhoza «Rudzāti» administrācija, arodbiedrības komiteja

Lai tiem citiem labi bija, Man vairs laba nevaļaga, Zemes māte roku sniedza, Viegļas smiltis vēlēdama. (T. dz.)

Skumju brīdī esam kopā ar ALFONA AUGSPOLA piederīgajiem, viņu smiltājā guldot.

Darba biedri

● JAUTĀJUMS PĒC BOTĪBAS

Kas notiek Preiļu centrā?

Pēdējās dienās mūsu laikraksta redakcijai zvanījuši pa tālruni vairāki cilvēki un jautājuši: «Kas patlaban notiek Preiļu centrā — Pionieru laukumā?»

Tikos ar Preiļu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāju M. Agurjanovu un palīdzu viņu atbildēt uz lasītāju jautājumu.

— Visiem, kuri iebrauc Preiļos, iepazīšanās ar pilsētu sākas centrālajā laukumā, — viņš teica. — Lūk, tāpēc arī nolēmām mazliet izmainīt tā izskatu, padarīt to skaistāku. Rekonstrukcijas projektu izstrādājis insti-

tūts «Komunālprojekts». Laukumā paredzēts ierīkot zālājus un puku dobes, iekārtot kafējnicu, vairākus kioskus, informācijas stendu. Blakus zālājiem būs ērti soliņi. Laukumu izklās ar krāsainām plātnēm.

Darbu galvenais uzņēmējs ir rajona dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienība, līdzuzņēmējs — «Lauktechnikas» rajona apvienība.

Pionieru laukuma rekonstrukcijai izlietosim gandrīz 260 tūkstošus rubļu. Te ierēķināta arī apgaismes tīkla, ūdensvada un telefona kabeļa ierīkošana. Tiks izmainītas fasādes vairākām laukumu ierobežojošajām

ēkām, pirmoreiz mūsu pilsētā būs arī luksfors. Bez tam — atrisināsim beidzot arī jautājumu par sabiedrisko tualeti.

Visus ar rekonstrukciju saistītos darbus plānots pabeigt nākamajā gadā.

Nu ko — atliek tikai novēlēt pilsētas izpildkomitejai, lai līdzekļu ieguldīšana šīnī pasākumā sevi attaisnotu.

I. ALABINA,
P. Stučkas LVU Filoloģijas fakultātes žurnālistikas specialitātes I kursa studente

Redaktors P. PIZELIS

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996, atbildīgais sekretārs — 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, jaunatnes dzīves un sporta nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

„LENINA KAROGS“

Laikraksts iznāk otrdienas, ceturtdienas un sestdienas latviešu un krievu valodā.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльско-го района Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.

Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpils, Valkas ielā 1. 1 nos. Iespiedokšne, Ofsetiespiedums. Metiens 13 777 eks. (latv. val. 9 796 eks., krievu val. 3 981 eks.). Indeks 68169. Pas. 1180.